

Historisk lav ledighed – historisk mange jobcenteransatte

Antallet af ansatte i de kommunale jobcentre er på det højeste niveau nogensinde samtidig med at ledigheden er historisk lav. Der er en tydelig modsatrettet sammenhæng i udviklingen af jobcenteransatte og ledigheden. I 2011 var der 15 ledige pr. jobcentermedarbejder på årsbasis, mens der ved årsskiftet 2022 kun var seks ledige pr. jobcentermedarbejder, viser ny analyse fra Ase. Samtidig har VIVE påpeget i en ny analyse, at udgifterne til beskæftigelsesindsatsen for de ledige er faldet mærkbart i takt med ledigheden, mens udgifterne til driften af jobcenteret er steget voldsomt i samme periode trods faldende ledighed.

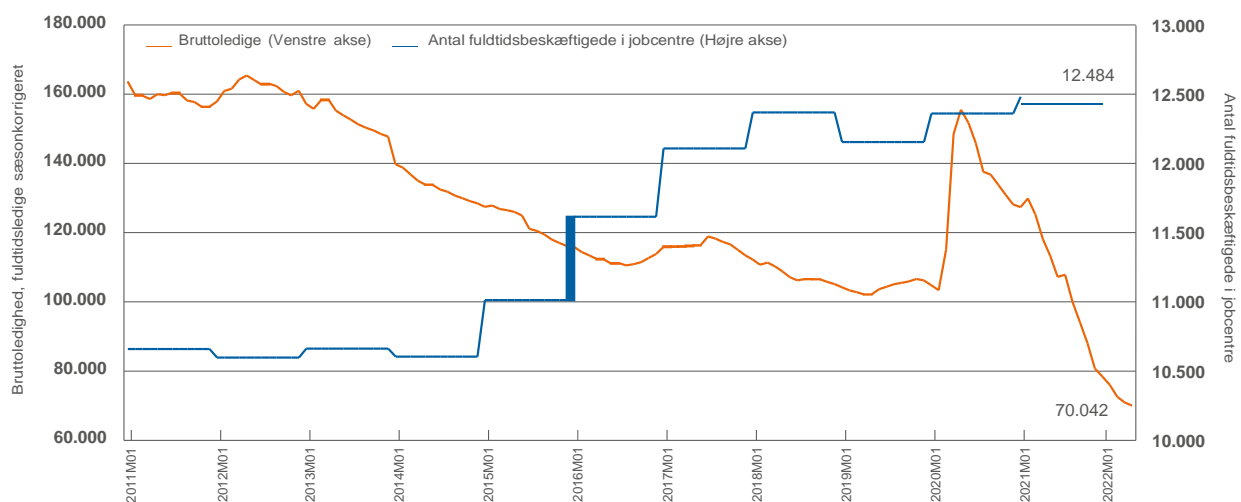
I april 2022 var der ifølge Danmarks Statistik kun 70.000 ledige personer². Det svarer til 2,4 pct. af arbejdsstyrken. Ledigheden er nu på tilsvarende niveau som ved toppunktet i sidste højkonjunktur i juni 2008 umiddelbart inden finanskrisen.

Gennem det seneste årti er der til gengæld blevet ansat ca. 2.000 flere medarbejdere i landet 94 kommunale jobcentre. I dag er der ansat ca. 12.500 fuldtids-

beskæftigede til drift i jobcentrene. Den store stigning i jobcenteransatte er altså sket i samme periode, som ledigheden er styrtdykket, og der er derfor langt færre ledige, som jobcentermedarbejderne skal hjælpe i beskæftigelse.

Årligt koster det 13 mia. kr. at drive den aktive beskæftigelsesindsats i landets jobcentre³. Tilsyneladende mangler jobcentrene ikke medarbejderressourcer –

Figur 1 Mange jobcentermedarbejdere til få ledige

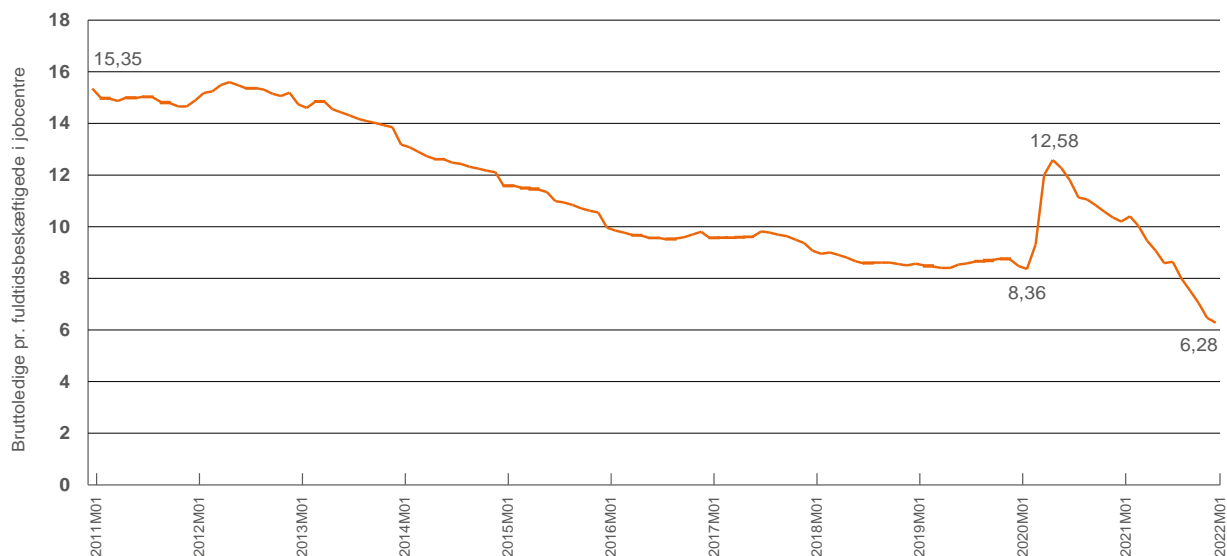

Kilde: Antallet af medarbejdere i landets jobcentre: <https://www.ft.dk/samling/20201/almedel/beau/spm/559/svar/1804373/2437261.pdf>
 Bruttoledighed – fuldtidsledige sæsonkorrigeret: <https://www.statistikbanken.dk/aus07>

Note 1: Det Nationale Forsknings- og Analysecenter

Note 2: <https://www.statistikbanken.dk/aus07>

Note 3: <https://www.ft.dk/samling/20201/almedel/beau/spm/267/svar/1763687/2361530.pdf>

Figur 2 Fra 15 til kun 6 ledige pr. jobcentermedarbejder

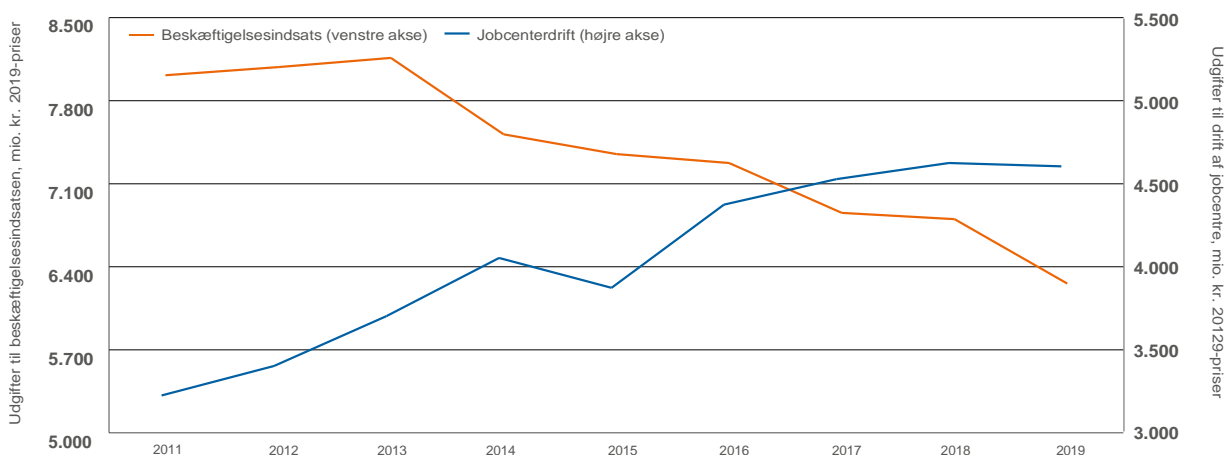
Kilde: Antallet af medarbejdere i landets jobcentre: <https://www.ft.dk/samling/20201/almedel/beu/spm/559/svar/1804373/2437261.pdf>
 Bruttoledige – fuldtidsledige sæsonkorigeret: <https://www.statistikbanken.dk/aus07>

tværtimod. Det samme antal ansatte som i dag kunne for blot få år siden tage sig af betydeligt flere ledige og også håndtere, at mange nye ledige stillede sig op i ledighedskøen.

Hvor der for ti år siden var 15 ledige pr. jobcenteransat på årsbasis, så er det tal nu mere end halveret. I dag er der kun 6 ledige pr. jobcenteransat på årsbasis.

Udgifterne til jobcentre stiger

Set over perioden fra 2011 frem til 2019 har udgifterne til beskæftigelsesindsatsen været faldende samtidig med, at udgifterne til driften af jobcentrene er steget. Samlet set har det betydet at udgifterne til den aktive beskæftigelsesindsats har ligget omtrent stabilt i perioden⁴. Samlet set er udgiften pr. fuldtidsledig steget med ca. 3.700 kr. fra ca. 30.500 i 2011 til ca. 34.200 i 2019.

Figur 3 Udviklingen i udgifter til den aktive beskæftigelsesindsats og jobcenterdrift, (mio. kr.-2019-priser)

Kilde: <https://www.vive.dk/media/pure/17812/6909220>

Note 4: VIVE opgørelse af de samlede udgifter til den aktive beskæftigelsesindsats og jobcenterdrift adskiller sig fra Finansministeriets opgørelse fra 2018, <https://fm.dk/media/15275/Aktivbeskaeftigelsesindsats.pdf>

Udgifterne til jobcentrenes drift – herunder aflønning af ansatte – er vokset med ca. 1,4 mia. kr. fra 3,2 mia. kr. i 2011 til 4,6 mia. kr. i 2019, og udgifterne til beskæftigelsesindsatsen er faldet fra lige omkring 8 mia. kr. til 6,25 mia. kr. – altså ca. 1,8 mia. kr.

VIVE påpeger også den paradoksale udvikling i de stigende udgifter til drift af jobsamtaler samtidig med, at ledigheden er rekordlav.

”Når udgifterne til jobcenterdrift stiger i en periode med faldende ledighed, kan dette eksempelvis hænge sammen med, at jobcentre ikke har tilpasset medarbejderkapaciteten til det faldende antal brugere af jobcenteret...”⁵

Hertil kommer, at reformer med krav til intensiveret samtalehyppighed og sammensætningen af målgruppen for jobcentrenes indsats har haft betydning for udgifterne til jobcenterdriften.

Men dette kan ikke forklare at udgiften til jobcenterdrift og beskæftigelsesindsats især er steget i de kommuner, som har haft det relativt største fald i

antallet af ledige. Her har der været tydelige udfordringer med at tilpasse kapaciteten og driftsudgifterne i jobcentre til antallet af brugere og sagsmængden.

Ledige finder selv deres job

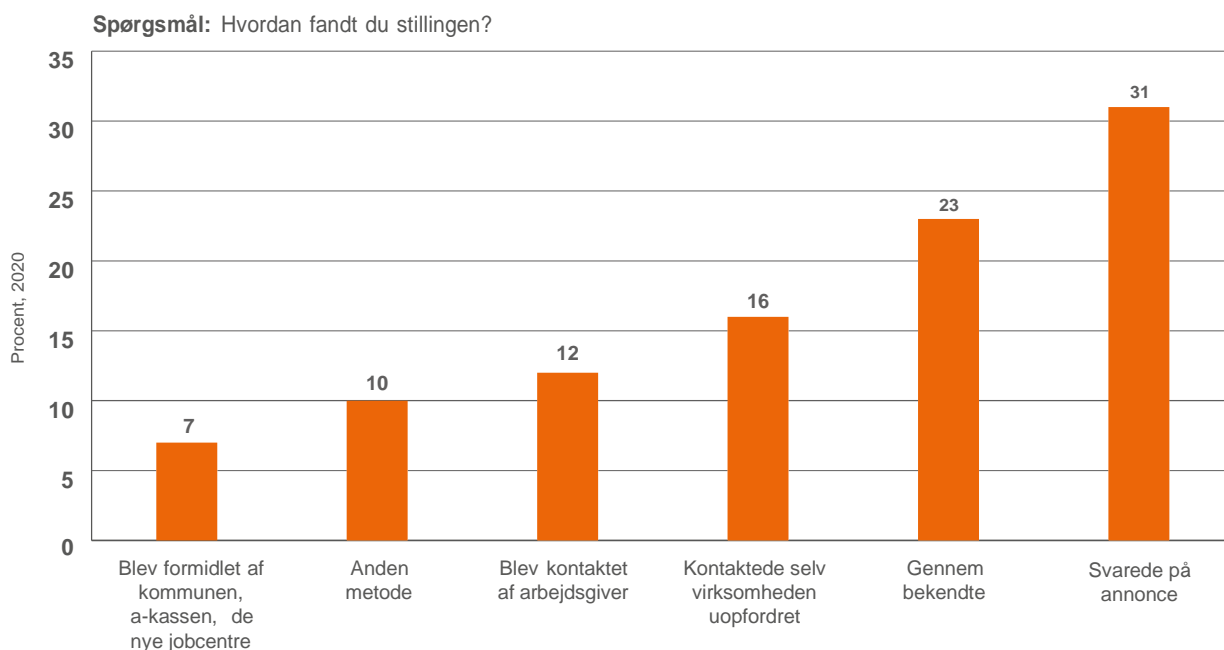
Langt de fleste ledige finder selv deres job. De bruger ikke beskæftigelsesindsatsen til noget. Det er kun 7 pct. af de ledige dagpengeforsikrede, der peger på den dyre offentlige beskæftigelsesindsats som en vej til nyt job. Ni ud af ti ledige dagpengemodtagere finder selv deres job. 23 pct. af de ledige finder job gennem deres netværk, mens 31 pct. fandt job via et stillingsopslag.

7 ud af 10 forsikrede ledige er selvkørende

Langt de fleste forsikrede ledige er også det, man kan kalde selvkørende som ledig. Det skal forstås, som at de gør alt det, som der forventes af dem i forhold til reglerne i forbindelse med ledighed. Vel at mærke af dem selv. Det viser en omfattende undersøgelse af 28.000 ledighedsforløb i årene 2019 og 2020⁶.

Ases analyse af 28.000 ledighedsforløb viser, at i 67 procent af ledighedsforløbene er de ledige fuldkommen

Figur 4 Kun 7 procent får arbejde gennem beskæftigelsesindsatsen

Kilde: Særkørsel Danmarks Statistik. (Data dækker 2020)

Note 5: <https://www.vive.dk/media/pure/17812/6909220> side 76.

Note 6: <https://www.ase.dk/media/2zceqazd/syv-ud-af-ti-ledige-er-selvkoerende-i-beskaeftigelsessystemet.pdf>

selvkørende og opfylder alle formelle krav til rådighed og jobsøgning. I realiteten efterspørger de ingen offentligt betalt beskæftigelsesindsats, endsize gør brug af den. Disse ledige jagter selv et job, gør alt det forventede af egen vilje og ofte mere, end de formelle proceskrav tilsiger.

Kun i hvert tiende ledighedsforløb er der ifølge analysen behov for at opretholde en indsats med en fast og intensiv kadence med fokus på overholdelse af proceskrav.

Hvis jobcentrene koncentrerer indsatsen til de ledige, som kræver en reel indsats og hjælp til at komme videre i job, vil der være mulighed for en stor milliardbesparelse på beskæftigelsesindsatsen.

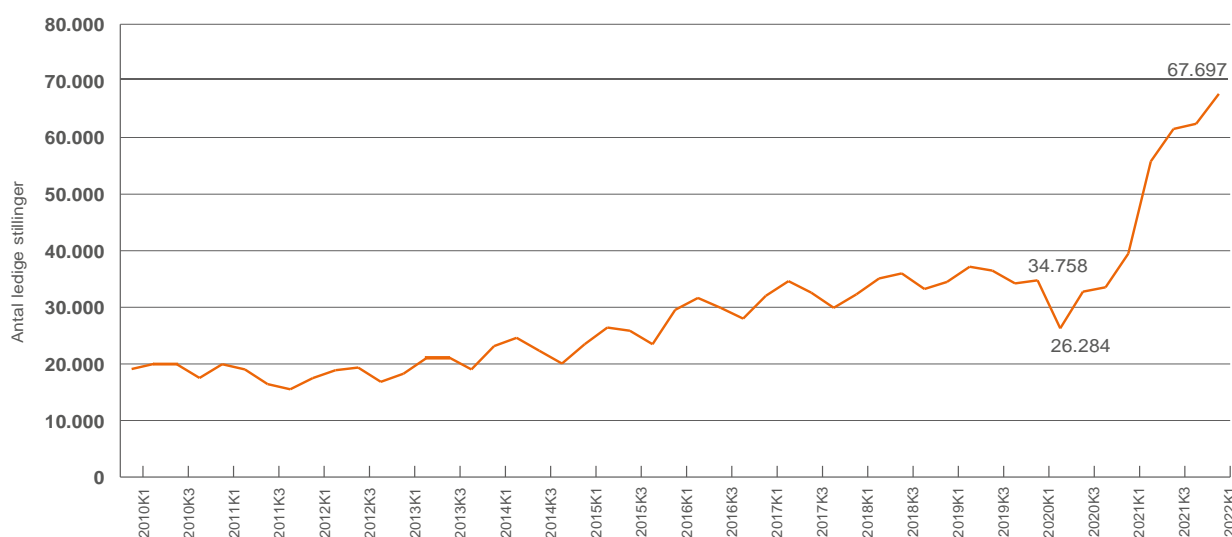
Mange ledige stillinger

I første kvartal 2022 steg antallet af ledige stillinger i den private sektor med 5.275 til 67.697 stillinger. I første kvartal 2022 var der næsten dobbelt så mange

ledige stillinger end i første kvartal 2020, på trods af det store fald i andet kvartal 2020 som følge af corona-krisen.

Antallet af nye jobopslag på Jobindex viser samme tendens som Danmarks Statistiks opgørelse af ledige stillinger frem til marts 2022, hvor en lille vending i de ellers stigende jobannoncetal kan spores. I april og maj er antallet af jobannoncer lagt på nettet forsat den lille nedgang. I marts, april og maj er antallet af jobannoncer samlet set faldet med godt 2.200 jobannoncer. I maj måned blev der dog sæsonkorrigeret lagt 32.800 nye jobannoncer på nettet. Til sammenligning blev der i gennemsnit hver måned gennem 2021 "kun" lagt 30.400 nye jobannoncer på nettet⁷. Så selvom niveauet for jobannoncer forsat er meget højt, tyder meget på, at der er en vending at spore på arbejdsmarkedet, idet virksomhederne langsomt tilpasser sig en mere usikker økonomisk situation drevet frem af krigen i Ukraine, høj inflation og pressede forsyningskæder.

Figur 5 Ledige stillinger er steget med 95 pct. fra 1. kv. 2020 til 1. kv. 2022

Kilde: <https://www.statistikbanken.dk/lisk01>

Note 7: <https://www.jobindex.dk/img/pdf/dansk-jobindex-2022-05-03.pdf>